

Tallinna Rootsi-Mihkli KOGUDUSE AJALEHT

Svenska S:t Mikael's FÖRSAMLINGSBLAD

Nr 27, 2016

*Beredelseord vid inledningen av minnesgudstjänten
med anledning av att det gått 300 år sedan
församlingen tvingades lämna den gamla kyrkan*

Låt oss i tanken förflytta oss 300 år tillbaka i tiden. Det stora nordiska kriget var inne på sitt 16 år och församlingen fick av de nya makthavarna order att lämna sin helgedom: S:t Mikael's klosterkyrka, där man i 300 år lovat Herren på latin, i 200 år förkunnat Guds ord på svenska, i 200 år firat liturgin på kyrkoslaviska och nu till sist har man prisat Herren i mer än ett sekel på estniska.

Den som är snabb i matematiken märker att åren blir för många i förhållande till kyrkans ålder, men förklaringen är att man under en lång följd av år sida vid sida firade gudstjänst på svenska och latin. Och vill vi till sist få vara bland den stora skara av alla folk och tungumål som i Guds rike prisar Herren från evighet till evighet.

Ja, då måste vi här i tiden pröva oss efter de 10 budord, som Mose på nytt får påminna oss om från sin återvunna plats under predikstolen från S:t Mikael's klosterkyrka. Rannsakar vi oss med allvar kan ingen enda av oss säga om sig själv, att han alltid har älskat Gud över allting och sin nästa som sig själv, utan alla står vi, utan undantag, i skuld inför vår käre himmelske Fader, som inget hellre vi är att få föråta oss för Jesu Kristi skull, om vi bara kommer till honom och bekänner allt med ett borfärdigt hjärta.

*Fd S:t Mikael's klosterkyrka, nuvarande Kristi Förklarings kyrka
Endine Püha Miikaeli kloostri kirik, praegune Issandamuutmise kirik*

1716 - 2016

Liiguksime mõttes 300 aastat tagasi, kui Peeter I oli kuus aastat varem vallutanud Tallinna, andes Rootsi-Mihkli kogudusele käsu lahkuda Püha Miikaeli kloostrikirikust. Järgnes kümme aastat jumalateenistuste pidamisi külalistena teistes kirikutes enne, kui anti võimalus rajada uus kirik Rüütli tänaval asuvasse Uude Seegihoonesse. Selles uues Rootsi-Mihkli kirikus oli võimalik pidada jumalateenistusi veidi rohkem kui kaks sajandit enne kui ootas uus 50 aastane koduta olek. Kui pärast Teist Maailmasõda muudeti kirik ateistliku võimu poolt raskejõustikusaaliks, siis ligi veerand sajandit tagasi avanesid uued võimalused seoses Rootsi kuningapaari riigivisiidiga taasiseseisvunud Eestis. Kui vaatame pealtarile Püha Mikaeli kloostrikirikus, siis Karl XII nime vapp tuletab meelde, et ilmalikud valitsejad vahetuvad aga kõrgemal olev pelikan meenutab, et Kristuse kirik kestab igavesest ajast igavesti. Ja Tema, kes on kuningate Kuningas, on ka meie ainuke Päästja, kes annab oma verd meie heaks nii nagu pelikan, kes nokib ennast kui tal ei ole teist toitu anda poegadele. Kuid selleks, et õnnistusega osa saada Kristuse ihu ja vere sakramendist, on meil vaja andeksandmist, mida antakse ainult sellele, kes meeleparandusega ja usus tahab oma pattu tunnistada.

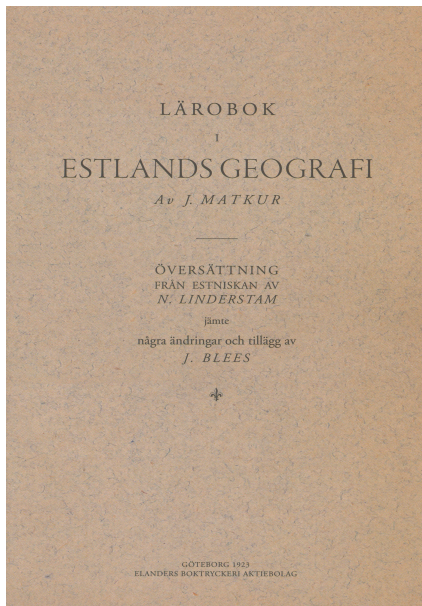

Lärobok i Estlands geografi, nyutgåva 2016

Den lärobok i Estlands geografi som gavs ut för de svenska skolorna 1923 är numera en verklig raritet som det är svårt att få tag i, varför en nyutgåva kan tänkas finna läsare som är intresserade både av landets geografi och av vilka namn som använts mera allmänt i skolornas svenskundervisning, som med skäl kan anses visa på en strävan till standardisering, samtidigt som man här finner en god blandning av estniska, tyska och ryska namnformer förutom de rent svenskspråkiga geografiska benämningarna. Nyutgåvan omfattar endast de kapitel som behandlar Estland, då det finns gott om såväl historiska som nutida böcker om grannländerna på svenska och önskan har varit att kunna ge ut ett häfte till ett överkomligt pris. En god påminnelse om att det finns kontinuitet och bestående vänskap även i den allt snabbare förändringens tid är att nyutgåvan utges med stöd från samma bidragsgivare som bekostade originalutgåvan, nämligen Riskföreningen Sverigekontakt. Tack för ert trofasta stöd och all den hjälp ni ger i olika former.

Må så detta lilla häfte som sammanställdes och översattes från estniskan av kontraktsprosten Nils Linderstam, som var kykoherde här i S:t Mikael 1919-1923, få bidra till en ökad kännedom om och en växande kärlek till Estland, som nu i egenskap av Marieland får gå in i sitt nionde århundrade i förlitande på Guds moders beskydd.

Kyrkoherde Patrik Göransson

Püha Elisabeth Hesselblad (1870-1957)

Püha Elisabeth Hesselblad sündis Fåglaviki külas, Lõuna-Rootsis 4. juunil 1870. Suure pere lapsena hakkas ta varakult tööd otsima, et hoolitseda enda elatamise ja pere toetamise eest. Tööotsingud jõudsid lõpule Ameerika Ühendriikides, kus ta pühendas end haigete eest hoolitsemisele, õppides seda samal ajal New Yorgi Roosevelt Hospitali halastajaõdede koolis. Kuna paljud tema hoolealused olid oma haigusest hoolimata tulised tööeetsijad ning tänu Isa Johan Georg Hageni SJ vaimsele toetusele sai noorest tüdrukust katoliiklane. Ta astus täielikku osadusse Roomakatoliku Kirikuga 15. augustil 1902. aastal Washingtonis. Tundnud seejärel Jumala armastuse võimsat tulva, otsustas ta ohverdada oma elu Issanda auks ja Kiriku hüvanguks ning kanda oma risti Kristuse eeskujul.

Pärast USAd järgnes noore katoliiklase elus palverännak Rooma, kus ta mõistis, et on kutsutud ja seatud elustama aegade jooksul laiali paisatud Birgitiinide Ordu ja äratama usulist aktiivsust Põhjamaades. Ema Elisabethi palve, unistus ja lõputu jõupingutus oli saada Püha Birgitta Maja enda käsutusse, sest ta uskus et see oli Jumala tahe. Tihti oli ta surmasuus, kuid unistus kasvas veelgi enam ja 8. aprillil 1931. aastal sai ema Elisabeth Hesselblad Birgitta maja võtmed enda kätte ja sellega oli tema unistus täitunud.

1943. aastal okupeerisid sakslased Rooma. Ema Elisabeth pakkus abi kõigile tagakiusatutele ning varjas Piazza Farnese majas põgenikke ja juute. Ta andis igakülgset abi kõigile, kes seda vajasisid ning toetas neid oma palvetega.

Ema Elisabeth Hesselbladi on nimetatud ka ühtsuse palveränduriks", seda justnimelt tema ühtsuse missiooni tõttu, mis on ka õdede missiooni peajooneks meie ajal. Tema ühendus Jumalaga, loomulik anne ja armastus tema kättesse usaldatud hoolealuste vastu tegid võimalikuks väga õnneliku ja sügavalt religioosse elu.

24. aprillil 1957. aastal lahkus Ema Elisabeth oma Taevase Isa koju. 9. aprillil 2000. aastal kuulutas paavst Johannes Paulus II Ema Elisabeth Hesselbladi Püha Peetruse väljakul õndsaks. 5. juunist 2016. aastal on Ema Elisabeth arvatud pühade hulka.

Ema Elisabeth oli tõeline Jumala kingitus Kirikule. Ta oli pidev Jumala Sõna kuulutaja nii katoliiklaste, luterlaste kui usuotsijate seas. Ta tervitas iga inimest hoolimata religioosest kuuluvusest ja sotsiaalsest taustast. Birgitiini palvemeeles elades pakkus ema Elisabeth kõigile soojust, armastust ja oma teenistust igapähele, kellega ta kokku puutus. Ema Elisabethi soojuse ja ligimesearmastusega saame meie nüüd tema pühakuks olemises ühineda palves ja halastustegusid tehes ning ulatada igale abivajajale oma käe.

Lucia 2016

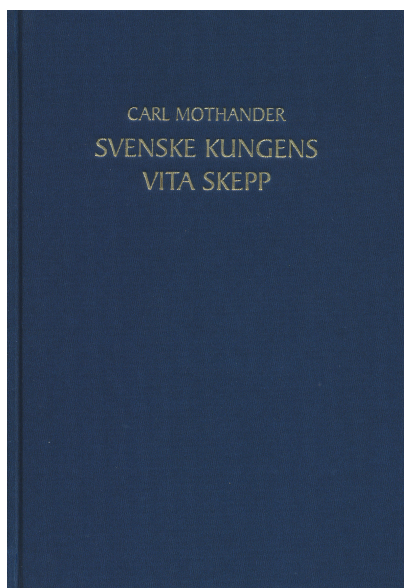
*Svenske kungens vita skepp –
det äventyrliga spelet om estlandssvenskarna*

Nyutgåvan av Carl Mothanders bok *Baroner, bönder och bolsjeviker* (2013) har väckt ett stort intresse genom sin välskrivna beskrivning av det i sanning mångkulturella samhälle som Estland utgjorde under mellankrigstiden, varför det finns god anledning att tro att även *Svenske kungens vita skepp* skall finna läsare. Boken behandlar ett stort antal temata kring estlandssvenskarnas önskan att inför hotet om en förnyad sovjetisk ockupation få komma till Sverige. Innehållet är tyvärr lika aktuellt idag som tidigare och då inte minst hur olika ideologier med världshärskarambitioner berövar folk såväl frihet som levebröd, så att flykten till sist blev det enda återstående alternativet. Intressant och högaktuellt är även skildringen av lidanden och propagandakrig på det ukrainska området, där boken förhoppningsvis skulle kunna få bidra till att öppna någons ögon för propagandans stora fara och bidra till en strävan att istället försöka ta reda på hur det verkligen förhåller sig för att inte omedvetet låta sig påverkas i ena eller andra riktningen, där åsikt föregår insikt.

Först och främst är det dock människoskildringarna från krigets virrvarr som gör boken läsvärd och betydelsefull som en påminnelse om att vi alla och alltid har möjlighet att göra vår nästa gott eller ont, så om bokutgivningen kunde få bidra till att någon vill ställa sig i det godas tjänst har nyutgåvan inte varit förgäves.

Reval/Tallinn
på den heliga Birgittas dag 2016

Kyrkoherde Patrik Göransson

Teadmiseks koguduse liikmetele ja toetajatele!

Liikmeannetusi saab endiselt maksta koguduse kantselei sekretärile või koguduse pangaarvele SEB Pangas a/a 10022010024002 (IBAN: EE781010022038377003).

Kui maksab keegi teine, siis palume selgitusse kirjutada inimese nimi, kelle eest tasutakse.

Tulude deklareerimisel tagastab Tolli- ja Maksuamet 21% tasutud annetuste pealt, mis ületavad 10 eurot, kui annetaja isikukoodi alusel selleks soovi avaldab.

Lisainfo koguduse kantseleist, tel. 6441938 või e-post rootsi-mihkli@eelk.ee.

Ilusaid jõulupühi ja head uut aastat!

Ett meddelande till församlingsmedlemmarna och understödjare!

Medlemsavgiften kan betalas kontant eller genom banköverföring till församlingens bankkonto i SEB Pank konto nr 10022010024002 (IBAN: EE781010022038377003).

Betalar du för någon annan eller för flera så vg skriv personens eller personernas namn som förklaring. På gåvor och avgifter överstigande 10 euro kan man efter ansökan få skatteåterbäring, varvid det är nödvändigt att meddela församlingen sitt personnummer samt önskan om skatteavdrag. Välkommen att höra av dig.

För närmare information, kontakta församlingskansliet, tel. 6441938 eller e-post rootsi-mihkli@eelk.ee.

God Jul och Gott Nytt År!

